

РЕПУБЛИКА СРПСКА

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД

Мјесечни агрометеоролошки билтен за септембар 2022.

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У У СЕПТЕМБРУ

Септембар 2022. на подручју Републике Српске карактерисало је топлије у односу на вишегодишњи просјек са падавинама, које су биле веће у односу на просјек.

*

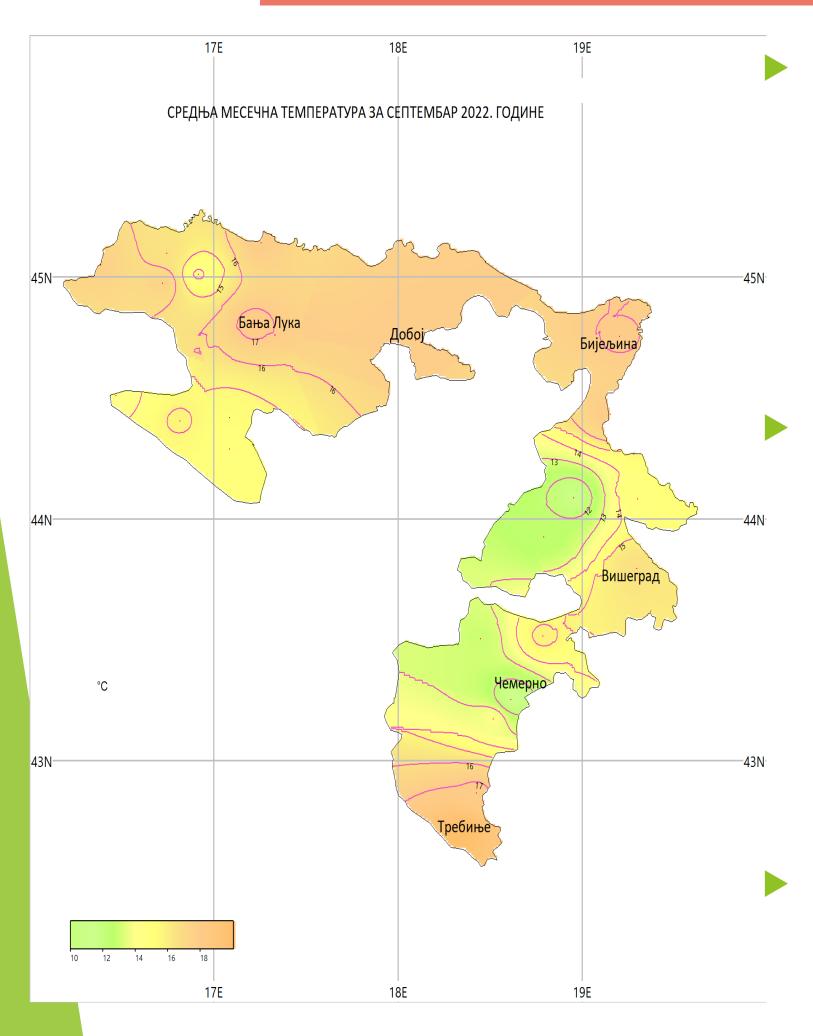
Временске прилике током септембра уз повремене прекиде због појаве кише и пљускова, омогућавале су обављање актуелних пољопривредних радова у пољу

септембар 2022.	Температуре ваздуха			Количина падавина		Температура земљишта на 5 cm		Температура земљишта на 20 cm		Влажност ваздуха %		Инсола ција		
Станице	Макс.	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	h	
Бања Лука	33.7	3.5	17.2	2.8	133.9	-	28.6	10.2	23.5	13.2	98	27	205.2	
Приједор	33.5	3.4	16.6	3.0	154.3	-	29.6	10.7	23.6	14.8	94	63	179.6	
Србац	31.5	3.6	16.3	-	238.5	-	-	-	-	-	98	56	-	
Бијељина	32.5	3.7	17.1	3.2	109.9	-	29.6	11.0	25.4	15.0	97	64	192.0	
Соколац	26.8	-3.4	12.2	-3.7	75.0	-	25.0	3.6	20.0	8.8	96	37	163.6	
Добој	33.0	16.9	4.0	4.0	131.9	-	28.7	11.8	24.1	15.4	99	26	137.6	
Требиње	30.2	7.7	19.1	6.4	234.5	-	-	-	-	-	98	32		
Нови Град	32.8	4.1	16.7	5.0	194.3	-	-	-	-	-	96	37	-	
Чемерно	22.1	0.2	11.2	-	189.8	-	-	-	-	-	100	46	154.8	
Вишеград	30.2	3.6	15.9	2.2	68.3	-	-	-	-	- /	87	67	-	
Мркоњић Град	28.6	2.2	14.7	1.0	189.2	-	24.2	10.0	21.2	13.3	100	28	136.2	

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за септембар 2022. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У СЕПТЕМБРУ

Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од 11,2 на Чемерну; 11,4 у Хан Пијеску 12,2 Сокоцу; 12,6 Калиновику до 19,1 у Требињу. Одступање средње температуре у односу на вишегодишњи просјек износило је од -1,5 у Сребреници до 0,4 у Новом Граду.

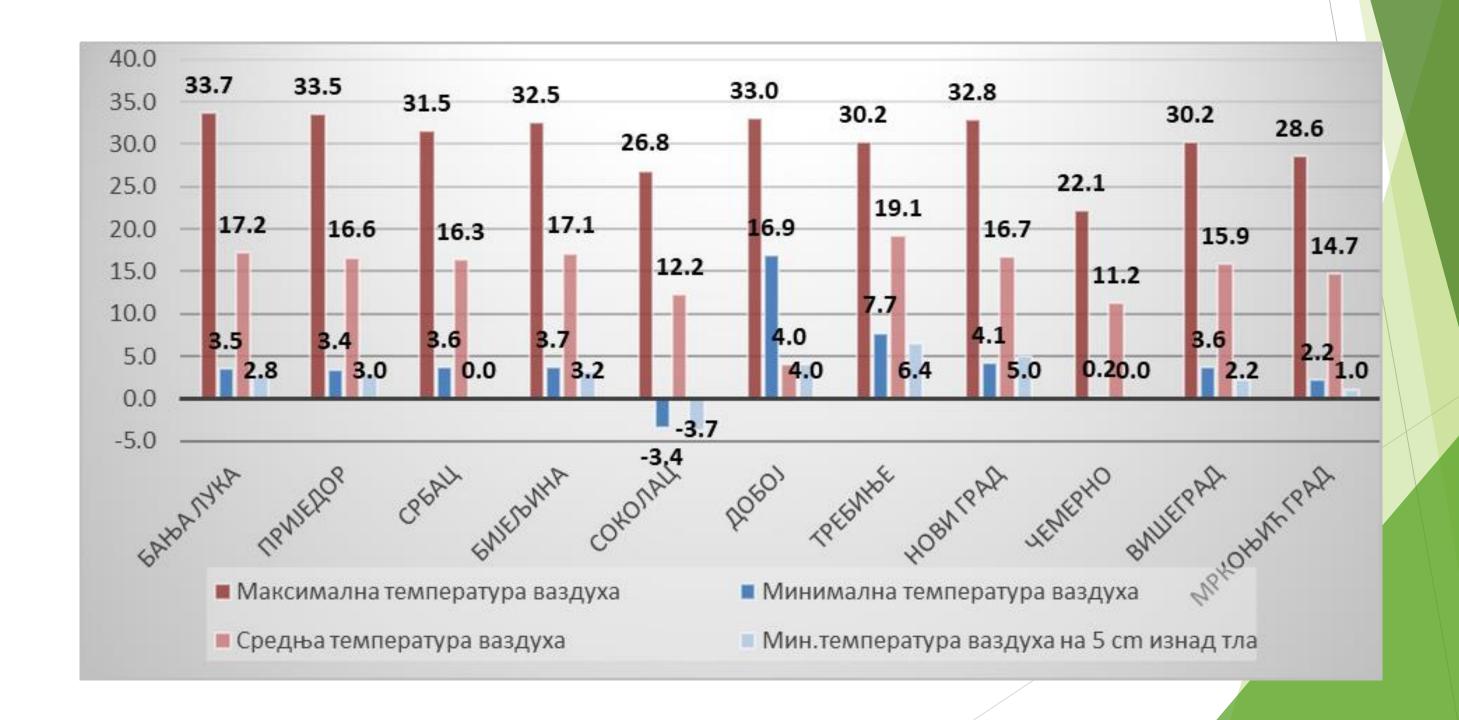
Прву половину мјесеца обиљежило је топлије вријеме. Како максималне, тако и минималне температуре су у већини дана биле изнад вишегодишњег просјека, док је у другом дијелу септембра забиљежено хладније вријеме од уобичајеног, нарочито у другој половини друге и почетком треће декаде, када је било знатно испод вишегодишњег просјека.

Крајем мјесеца дошло је до пораста температуре са вриједностима изнад просјека.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У СЕПТЕМБРУ

- Минимална температура у нижим крајевима износила је око 4, **на југу** Херцеговине 8, у вишим и планинским подручјима од -3 до 0^оC.
- Минимална температура ваздуха у већини мјеста регистрована је (24. септембра).

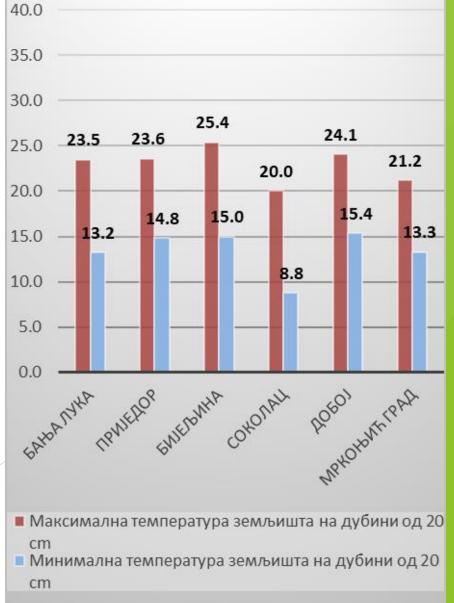

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У СЕПТЕМБРУ

- Топлотни услови су били повољни за нормално одвијање зрење пристиглог воћа, поврћа, грожђа, као и јарих усјева.
- Током љета дужи период високим температурама ваздуха без падавина и без довољно влаге у земљишту довео је до погоршања стања јарих усјева што ће условити слабији принос и квалитет рода. У пољопривредним подручјима квалитетнијим типовима земљишта, и тамо гдје примијењена пуна агротехника било стање усјева je нешто повољније.
- Овакви агрометеоролошки услови током љета убрзали су процесе зрења јарих усјева, тако да је жетва појединих култура почела раније него што је то уобичајено.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У СЕПТЕМБРУ

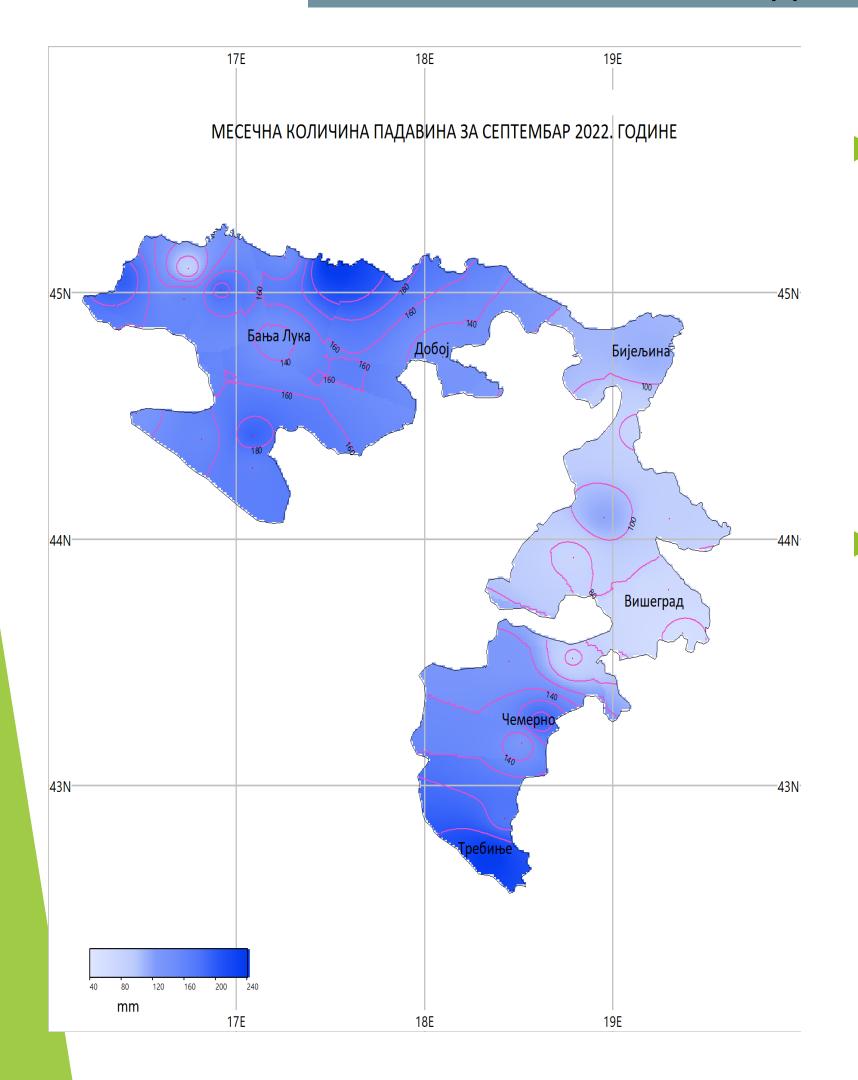
- Највиша дневна температура забиљежена је (7. и 8. септембар), а максимална је измјерена у Бањој Луци и Приједору 34; Градишци, Новом Граду, Зворнику и Добоју 33; Бијељини и Србцу 32°С, Требињу и Билећи 30°С, док је у вишим и планинским предјелима имала вриједности од 22 до 28°С.
- Инсолација је на посматраним станицама имала уједначене вриједности.

Слика 4 - Инсолација (h) за септембар 2022.године

ПАДАВИНЕ

- Током септембра, скоро у свим мјестима Српске било је више падавина у односу на вишегодишњи просјек. Током појединих дана забиљежене су обилније падавине, локално праћене градом и појачаним вјетром.
- Доспјеле падавине током септембра знатно су повећале влажност обрадивог земљишта у површинском и дубљим слојевима, што је довело до лакше припреме и обраде земљишта за рану сјетву озимих усјева.

ПАДАВИНЕ

Током септембра највише кише је пало у Србцу 239; Требињу 234; Нови Град 194; Мркоњић Граду 189; Чемерну 190; Билећа 174, док је најмање воденог талога измјерено у Вишеграду 68 и Рудом 58 l/m². Највећу количину падавина током прве декаде августа мјери Требиње 96; друге Србац 131; треће Чемерно 79 l/m².

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

SPI индекс за септембар 2022. за 1, 2, 3, 6 и 12 мјесеци

	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	0.80	0.53	-0.01	-0.96	-0.40
Нови Град	1.09	0.97	0.75	0.90	0.70
Рибник	0.76	0.66	0.49	0.04	0.22
Приједор	1.08	0.66	0.28	0.19	0.40
Мркоњић Град	1.41	1.45	1.05	0.51	0.73
Добој	1.19	0.94	0.83	0.28	0.11
Бијељина	1.19	1.41	0.63	-0.57	0.19
Соколац	0.23	1.07	1.05	0.13	0.66
Вишеград	0.45	0.91	0.92	0.52	0.48
Билећа	0.67	0.46	0.21	0.47	-0.68
Требиње	1.07	1.12	0.94	0.60	-0.65

Легенда:

Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	СПИ<=-2.326
Екстремна суша	-2.326<СПИ<=-1.645
Јака суша	-1.645<СПИ<=-1.282
Умјерена суша	-1.282<СПИ<=-0.935
Сушно	-0.935<СПИ<=-0.524
Нормални услови влажности	-0.524<СПИ<=0.524
Мало повећана влажност	0.524<СПИ<=0.935
Умјерено повећана влажност	0.935<СПИ<=1.282
Јако влажно	1.282<СПИ<=1.645
Екстремно влажно	1.645<СПИ<=2.326
Изузетно влажно	СПИ>=2.326

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

условило је појаву појединих биљних болести. У овом дијелу године винова лоза се налазила у фази сазријевања бобица, и осјетљива је на инфекцију проузроковачем сиве трулежи грожђа.

Нестабилно вријеме праћено

честом појавом кише и пљускова

Слика 1 - Сива трулеж грожђа

АКТИВНОСТИ ИНСЕКАТА

Слика 2 - Јабукин смотавац

- Што се тиче инсеката код кукуруза и паприке развила се трећа генерација кукурузног пламенца.
- Код уљане репице утврђено је присуство јаја и ларви репичине лисне осе, а у засадима јабуке, активна је била трећа и четврта генерација јабукиног смотавца.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

- Временске прилике током септембра уз повремене прекиде због појаве кише и пљускова, омогућавале су обављање актуелних пољопривредних радова у пољу.
- Падавине доспјеле током септембра добро су дошле за лакшу припрему и обраду земљишта за јесењу сјетву.

У Израдили:

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију